

KRIGSOVERSIKT.

De alliertes overlegenhet blir fra måned til måned mer markert og de har initiativet på alle fronter, i Europa såvel som i Østen. Tyngdepunktet i operasjonene ligger fremdeles på Østfronten, der kampvirksomheten under stadig vekslning av brennpunkter strekker seg over hele fronten fra Svartehavet til Finskebukta. Etter at det store russiske gjennombrudd i Kiev-sektoren hadde åpnet veien for Vatutins l. ukrainske arme som over Shitomir og Korosten fortsatte vestover inn i Polen og mot sydvest over Berditsjev trengte fram mot Bug, var stillingen for den tyske arme i Dnieprbuken ytterst kritisk, men også denne gang lyktes det von Manstein å avverge katastrofen ved å kaste inn de tilgjengelige reserver i en motoffensiv i området øst og nord for Vinnitsa. På denne måte ble sydfronten midlertidig stabilisert. Vatutins og Konjevts armeer trengte en pause til omgrupperinger, utbygning av forbindelseslinjer og framføring av forsterkninger. Mens fant den russiske høyleidelse tiden inne til å begynne en offensiv som lenge hadde vært under forberedelse på Leningradfronten. De tyske stillinger på denne front var ansett for å være så godt som ugjennomtrengelige både på grunn av de vanskelige terrengforhold og tyskerne kraftige befestninger. Russerne hadde imidlertid konsentrert så veldige artilleristyrker på denne front at selv de sterkeste befestninger ble knust under trommeilden. Den 19. januar kom Stalins dagsbefaling med melding om at en dobbelt russisk offensiv ved Leningrad hadde ført til et stort gjennombrudd. General Gouzerovs offensiv delte seg straks i to operasjoner, en framrykning vestover mot den estniske grense og en sørover i retning av Luga og Pskov. Samtidig gikk general Meretskov til offensiv ved Novgorod (som falt 20. januar) i retning Luga. Situasjonen var en tid ytterst farlig idet 100 tusen mann på et hengende hår holdt på å bli innringet ved den russiske knipetangoperasjon ved Luga. Tyskerne måtte imidlertid etterlate hele sitt tunge utstyr og deres tap var uhyggelige. De russiske offensiver tvang samtidig tyskerne til å oppgi hele Ilmenfronten, da troppene i dette avsnitt holdt på å bli utflankert. Gouzerovs offensiv ruller nå med stor kraft inn i Estland. Grensen er overskredet på bred front, og russerne står langs Narvaelven i hele dens lengde og har et kraftig brohode på vestsiden av elven. Byen Narva er halvveis omringet og jernbanen Narva-Tallinn er avbrutt. I Estland rår fullstendig panikk, tyskerne har gjort et fullstendig mislykket forsøk på å mobilisere den estniske befolkning samtidig som de forbereder en fullstendig evakuering av alle tyskere. For øyeblikket foregår voldsomme kamper i Pskovs umiddelbare nærhet og de russiske tropper står bare 10 km. fra Ostrov og 30 km. fra den latviske grense. En tredje russisk offensiv fra Novo-Sokolniki har også hatt betraktelig framgang som bl.a. har resultert i at den viktige jernbane mellom Pskov og Polozk er blitt avskåret.

Ennå mens kampene raste på det heftigste på nordfronten gjenopptok Vatutin og Konjev sine operasjoner i Ukraina der tre brennpunkter utkrystalliserte seg på den 600 km. lange front mellom Sarny og Nikopol. Lengst i vest gjorde de russiske styrker som står langt inne på polsk område, et fremstøt mot vest og sydvest, rykket 30 km. fram på et par dager og erobret de viktige byer Rovno og Luck. Et par dager senere falt også jernbaneknutepunktet Schepetovka. Ved det annet brennpunkt ca. 400 km. lenger sydøst omringet styrker av Vatutins arme som rykket fram mot syd-øst fra Bjelaja Tsjerkov 10 tyske divisjoner, idet Vatutins

styrker forenet seg med general Konjevs styrker som fra Kirovo-grad støtte fram mot nordøst. Denne manøver resulterte i tilintetgjørelsen av hele den 8. tyske arme. 55 tusen tyskere falt og 18 tusen ble tatt til fange. Ytterligere falt 20 tusen mann under forsøkene på å komme de innringete styrker til unnsetning. Også ved det tredje brennpunkt på den ukrainske front, helt inne i Dnjeprbuken ved Nikopol og brohodet sør for Dnjepr oppnådde russerne store resultater. Hitlers prestigestategi som gikk ut på å holde Nikopol med dens rike malmeleier for enhver pris, førte til at der oppstod et ytterst farlig frontframspring som vanskelig kunne holdes i det lange løp. 5 tyske divisjoner ble avskåret gjennom general Malinovskis konsentriske angrep over jernbaneknutepunktet Apostolovo samtidig som general Tolbjukin gikk til storm på brohodet. De 7 tyske divisjoner som holdt brohodet ble rent overende og kastet over elven med uhyggelige tap. Den 8. februar falt Nikopol, og jernbyen Krivoi Rog måtte oppgis den 22. for å hindre en ny innringning. Etter erobringen av Krivoi Rog oppstod en relativ pause i kamphandlingene i Ukraina. Denne ble imidlertid ikke av lang varighet. Den 4. mars gikk 1. ukrainske armers tropper over til offensiven igjen, nå under ledelse av marskalk Sjukov som hadde overtatt kommandoen etter general Vatutin som var blitt syk. Etter kraftige artilleriforbereelser brøt russerne gjennom Fiendens linjer over en 180 km. bred front og den 7. mars ble jernbanen Odessa-Lemberg avskåret. Uten kontroll over denne 5-sporete jernbane er von Mansteins stilling uholdbar. Hans armeer som anslåes til ca. 700 tusen mann har derved mistet forbindelsen med heimlandet og tilførsels- og retrettveiene fører nå inn i Romania på tre enkeltsporete jernbaner. Russerne behersker allerede mesteparten av jernbanelinjen mellom Prosskurow og Tarnopol og begge disse byer trues umiddelbart. I Tarnopol foregår allerede østekamper. Under disse forhold står neppe noen annen utvei åpen for von Manstein enn å søke å redde mest mulig av sine armeer tilbake til Bug og Dnjestr for der å oppta forsvaret av Romania og de vitale oljekilder.

Dette gav signalet til almindelig offensiv over hele den ukrainske front og i løpet av få dager gikk 2., 3. og 4. ukrainske arme til angrep. 2. ukrainske arme under Konjev angrep på 175 km. bred front over Kristenovka og Uman og nådde den 12. mars fram til elven Bug på flere steder. 3. ukrainske fronts tropper under Malinovski forserte 7. mars elven Ingulez og rykker på 170 km. bred front sørvestover mot Nikolajew. Og endelig satte 4. ukrainske fronts tropper under general Tolbjukin over Dnjeprs nedre løp den 10. og rykker nå vestover på bred front. Cherson og Nikolajew trues nå fra 2 sider.

Kampene har overalt vært usedvanlig blodige og tyskernes tap i døde og fanger er store. Tapet av tungt materiell er uhyre idet kanoner og tanks blir sittende fast i den dype sølen under de stadige rettrekker. Alene ved Uman, inntil for få uker siden sete for von Mansteins hovedkvarter, erobret russerne 500 tanks, 600 kanoner og 12 tusen lastebiler.

Italiafronten har vært preget av tyskernes voldsomme forsøk på å kaste de allierte tropper ved Nettuno på sjøen. 3 svære angrep er blitt avvist og de allierte har gjenerobret midlertidig oppgitt terreng. På Cassinofronten er kampene stilnet endel av, likesom flyvirkosomheten har vært noe mindre på grunn av ugunstige værforhold.

I Stillehavet har amerikanerne nå oppgitt sin tidligere taktikk som gikk ut på å nedkjempe japanerne fra øy til øy. Gjennom

erbringingen av Marshallarkipelet og landstigningen på Admiralitetsøyene er de japanske styrker på Salomonsøyene, Ny Britannia og Ny Irland kommet i en farlig stilling idet deres forbindelseslinjer er avskåret. Oppsiktsvekkende er også det store angrep på den japanske hovedbase Truk. De japanske tap ved denne anledning sammenlignes i USA med Pearl Harbour. Mc. Arthurs strategi tar antagelig sikte på et framstøt mot Filippinene hvorfra de japanske forbindelseslinjer med Indo China og det hollandske kolonirike kan avskjæres.

Den amerikanske flåte som opererer i Stillehavet er antagelig den sterkeste i verden, således deltar over 40 hangarskip i operasjonene. Under disse omstendigheter har den japanske marineledelse ikke våget å sette sin flåte inn i kampen i disse fjerne farvann. De amerikanske seire er derfor blitt vannet med forbløffende små tap.

Om luftkrigen får det være nok å si at den i den senere tid har tatt et oppsving som aldri før, og at en rekke av Tysklands viktigste industribyer har vært utsatt for voldsomme bombardementer, således er Schweinfurt som har Tysklands største kulelagerfabrikker (ca. 50 % av den samlede kulelagerproduksjon) jevnet med jorden. Et nytt og interessant trekk i luftkrigen gir de store amerikanske dagangrep på Berlin, hvor bl.a. kulelagerfabrikkene ved Erkner ble ødelagt. Den tyske jagermotstand som på angrepets første dag påførte amerikanerne et tap på 68 bombefly, ble utsatt for en kraftig årelatning, og på angrepets fjerde dag var amerikanernes tap 6 bombefly. Mellom den 21. januar og 1. mars gjennomførte tyskerne 20 nattangrep mot Storbritannia og kastet ned 1700 tonn bomber. I samme tidsrom kastet allierte fly 66 000 tonn bomber over Tyskland og 16 000 tonn mot mål i okkupert område.

FRA SKUESPILLERFRONTEN.

Teaterdirektoratet har besluttet at normaltraktatens § 8, 4. ledd skal endres. Det het i de gamle kontraktene at skuespillerne har plikt til i påkommende tilfelle å medvirke "på nasjonale festdager". Nå heter det "ved offentlige tilstelninger av nasjonal betydning". Heri ligger en bestemmelse om at skuespillerne kan bli innkalt til å opptre ved politiske tilstelninger. Det må være hyggelig å gi sin kunst til muntrasjon for nasjonal folk, gestap og lignende, mens våre beste menn martres i kampen mot dem. Det er lite rimelig at skuespillerne, som i 1941 gjorde slik en strålende innsats, skulle la seg lure til å skrive under på kontrakten i dens nye og endrede form.

TIL ETTERTANKE.

Den danske dikterprest Kaj Munk som nylig ble myrdet å av danske quislinger, hadde i de siste år gjort nyttårsgudstjenesten til en ganske særlig høytid i sin lille kirke. Prekenen var utarbeidet med spesiell omhu, og kirken var vaklert pyntet. I år var ikke kirken pyntet som vanlig, og da gudstjenesten skulle begynne, kom Kaj Munk iført Ytterklær fram i kirkegangen og meddelte at han ikke fant anledning til noen nyttårsgudstjeneste da de velsituerte i sognet hadde stillet sine hester og vognar til tyskernes tjeneste for befestningsarbeider. Hadde det vært småfolk som hadde latt seg lokke av de tyske tilbud, sa han, kunne jeg forstått det, men det er umulig nå. Hvis man er redd for å delta åpent i kampen, er det minste man kan forlange at folk holder seg passive. Slik talte Kaj Munk til sine Sognebarn. Hans ord burde vekke til ettertanke mange som gjerne vil regnes som "goåe jøssinger".

SLUTT MED SKRYTTET.

Den frie avis "Advokat-Nytt" bragte i sitt marsnummer en artikkel under denne overskriften. Denne artikkel har bud til mange utenfor advokatenes rekke. Avisen skriver:

"Søndag 27. februar talte redaktør Øksnevad i London Kringkasting til den norske hjemmefront. Han tok sitt utgangspunkt i Churchills siste tale hvor denne advarer det engelske folk mot å tro at seiren var vunnet hvis ikke hver enkelt gjorde sitt ytterste til siste stund. Dette gjelder også oss, det gjelder enten man er tannlege eller kjøpmann eller advokat."

Deretter foretar avisen et kraftig oppgjør med advokatstanden, hvis holdning ifølge "Advokat-Nytt" har vært mindre enn lunken. Avisen fortsetter:

"Den norske hjemmefront hadde sin heroiske tid i 1942. Da gikk lærerne til kamp, ungdomstjenesten ble knakket, kirken frigjorde seg fra den nasistiske stat, quislings riksting ble kvalt o.s.v. Men hva er siden skjedd? - Det fins en liten skare av menn og kvinner som daglig setter liv, helse og frihet inn. Takket være dem har vi fått nyheter, folk er blitt hjulpet ut av landet, og det er ydet mange tjenester som man ikke kan omtale nå. Men rosten av folket gjør ingenting. Jo, forresten, rett skal være rett. De står jo i kø for å komme på borgervakt, og i disse dager har arbeidsgivere, store som små, vært travelt beskjeftiget med åskrive oppgaver til arbeidsformidlingen for at deres arbeidere og funksjonærer kan bli utskrevet til tysk arbeidsinnsats eller til det som verre er.

Av de okkuperte nasjoner er Norge den som gjør den minste innsats i den felles kamp. Fra Hellas, Jugoslavia og Frankrike, til Polen og Danmark kjempes og saboteres det mot den felles fiende. Disse nasjoner mener nemlig at friheten er en innsatsverd. I Norge skjer intet. Vi klager kun over at det går smått i Italia og at invasjonen ikke kommer. Nå må de andre sandelig skynde seg å vinne krigen så vi kan få fred og ro og kaffe.

Denne situasjonen er til skade for vårt land og for oss. Vår posisjon blant de allierte svaker. "Krigen og Arbeiderklassen" det store russiske tidsskrift, klager over oss. Og hvor skal vi hente kraft til å ta fatt på frontidens vanskeligheter når vi ikke en gang nå vil sette noe inn? Det er ikke vår sak å endre signalene for vår kamp. Men kommer parolen om aktiv motstand, så skal vi arbeide for den med glede og med befrielse i våre hjerter.

Inntil da ber vi så inntrengende vi kan om at alle iallfall viser den passive motstand som endå er parolen for vår kamp. Glem ikke at vi er i krig, og at en krig nå koster ofre hvis den skal vinnes. Vi skal fortsatt sende ut de paroler som blir vedtatt av våre tillitsmenn. Men alle må huske på at vi har noen vanskeligheter. Vi kan ikke være på pletten straks. Det er nemlig ikke alltid så lett å arbeide med gestapo i helene på seg. Det vesentlige er jo heller ikke lydigheten, den slaviske lydigheten overfor den enkelte parole. Hva det gjelder er at vi er besjelet av den rette kampånd, alltid på vakt mot forsøkene på å nasifisere oss, forsøkene på å få oss til å tjene fiendens formål, det være ns eller tyskerne. Er ånden den rette og samvittigheten våken, er det i virkeligheten ingen av oss som ikke med seg selv vet hva som er rett i enhver situasjon av betydning. Vi må kunne se det store i det små, Norge framfor reichsstaten eller behageligheten.

Det må nå være slutt med skryttet om den norske hjemmefront. Bedrifter utført av andre for to år siden er ikke til å hvile på. I stedet vil vi be om litt mere beskjedenhet, litt mere sivilcourage, litt mindre tjenestvillighet overfor dagens makthavere."

Såvidt "Advokat-Nytt".

Vi slår fast at sjelden har et ord vært mere på sin plass, og refselsen gjelder ingenlunde advokatstanden alene, men store deler av det norske folk. Det ustanselige skrytet av den norske hjemmefronten og dens fabelaktige holdning (Londonkringkasteren har angitt tonen) har omsider gitt store deler av det norske folk den oppfatning at det kan tillate seg hva som helst og allikevel være kraftpatriot og god jøssing. En krig vinnes imidlertid ikke med ettergivenhet og lunken undfallenhet, men ved aktiv innsats. Vi samstemmer med fullt hjerte i "Advokat-Nytt"s synspunkter og ber samtidig Londonkringkasteren for framtiden spare sitt ros og bruke riset litt mere. For det er det vi trenger.

ALF JAVISST.

Vår nye næringsdiktator er fra gammelt av vant til å jonglere med penger og verdier. Hans bedrifter i så henseende er vel kjent. Kort tid etter sin utnevnelse til "minister" åpnet han en ny privat kbankkonto i Oslo på 300 000,- kroner. Det kan være mange kilder til disse penger. Om en av dem skal fortelles her. "Ministeren" eier Heggdals Bruk som har levet høyt på leveringer til tyskerne. Nå er brukets regnskapsmessige fortjeneste ikke særlig imponerende. Man har nemlig avskrevet kr. 700 000 som "uerholdelige" fra tyskerne. Pengene har Whist stukket i sin egen lomme. Han regnet med at ligningsvesenet måtte bøye seg for hans ord. Det hele er imidlertid kommet ut, og det blir interessant å se om Quisling greier å redde sin nye myndling fra følgene av denne manøver. Men det driver vel over det også - inntil det store oppgjør kommer. Og da vil det allikevel ikke telle stort i regnskapet!

"Fonds Européen de Secours aux Étudiants." (F.E.S.E.) i Genève har sendt ut en rapport om universitetsforholdene i Belgia, ført ajour til og med okt. 1943:

Belgia har 4 universiteter foruten en rekke høyskoler. To av dem er statsuniversiteter, nemlig Gand som har flamsk og Liège som har fransk som undervisningsspråk. To universiteter er frie: Louvain som er katolsk og kirkelig og Bruxelles. Alle høgre undervisningsanstalter, hva enten de er statens, kommunale eller frie, har samme rettigheter. Det er måten å oppnevne professorer på som skiller dem ad.

Rasismen er innført med avsettelsen av jødiske professorer. Til bekjempelse av motstandsånden har man suspendert de professorer som alt for sterkt hadde vist sine følelser før krigen. Forskjellige forholdsregler er tatt som skulle undertrykke den akademiske frihet. Studentmøtene ble underkastet forhåndssensur, men alle studentforeningene bl.a. Den Nasjonale Studentunion (L'Union Nationale des Étudiants) er oppløst. Undtatt er bare universitetenes utvalg som er helt tekniske organer. Ingenting er igjen av den fri undervisning. Bibliotekene er "utrenset". Sensuren har avskaffet en rekke undervisningshåndbøker. Undervisningen i den nasjonale historie og i visse filosofiske fag er forbudt. Derimot er alt gjort for å pøde okkupertens ideologi inn i belgisk universitetsliv. Mulighetene for utveksling av studenter og professorer ble meget benyttet. Løttelser ble gitt de studenter som var enige i de nye ideer. Imidlertid gjorde krigens "jernharde lov" slutt på denne "strategy of approach", høsten 1941. Fra da av ble en mengde professorer og studenter arrestert, delvis for å stå til rette for opprørske handlinger,

delvis for å tjene som eksempler, i virkeligheten som gisler. Flere professorer døde i Huyzita-ellet. - Endelig ble de nye studenter pålagt tvungen arbeids-tjeneste og forholdsregler ble tatt som gjorde det umulig for dem å skulke unna. De gjenstridige skulle deporteres for godt til Tyskland.

Statsuniversitetene kunne "synkroniseres" forholdsvis lett fordi ministeriet for undervisning, etterat ministeren er reist, blir ledet av en generalsekretær, oppnevnt av okkupanten. Således har undervisningen kunnet modifiseres fullstendig i tilsynelatende lovmessige former. Dog har professorene ved Gand-universitetet ved sin intervensjon forhindret at det ble gitt noe professorat til M. Maertens som i 1918 ble dømt til livsvarig tvangsarbeid for samarbeid med fienden. Han fikk amnesti i 1938. De kunne allikevel ikke forhindre at M. Maertens ble dekan ved det medisinske fakultet og at M. Jacobs som kom rett fra Tyskland ble tildelt et professorat.

De frie universiteter har vært hardere nøtter å knokke, for professorene ved Louvain blir utnevnt av de kirkelige myndigheter, mens de i Bruxelles supplerer seg selv. Louvain har i en viss utstrekning kunnet unngå fremmed innblanding, takket være den geistlige beskyttelse. Ikke desto mindre ble Rektor nylig arrestert for å ha nektet å utlevere lister over sine studenter til administrasjonen for arbeidstjeneste.

Vanskelighetene var større for det frie universitet i Bruxelles som ikke nød godt av en så opphøyet beskyttelse. Okkupanten oppnevnte en kurator som forsøkte å blande seg mer og nær i universitetets administrasjon. Professorene nektet å bøye seg for direktiver som kom utenfra og etter forskjellige opptrekk foretrakk de å avbryte sin undervisning (høsten 1941). Da de så senere nektet å gjenoppta sine kurser ble universitetet i Bruxelles erklært ophevet (aug. 1942) og dets lokaler beslaglagt av de militære myndigheter. Professorene fortsetter imidlertid å ta seg av sine studenter. Byen Bruxelles har opprettet "folkekurser" som i prinsippet er åpne for alle og hvor studentene har fått verdifull hjelp ved forberedelsene til eksamen. Endelig har studentene dannet små grupper under ledelse av studenter som beholdt kontakten med professorene. Litt etter litt har Bruxelles-studentene kunnet søke tilflukt ved universitetet i Liège og Louvain og gå opp til eksamen for "Jury Central", en eksamenskomite av professorer fra de frie universiteter. Vi må trekke fram Louvainuniversitetets store generøsitet da det opprettet kurser i verdifulle fag til beste for studentene fra det store konkurrerende universitet.

De belgiske universiteter har, tro mot den gamle akademiske tradisjon, forsvart åndens domene. De kontrollerte avisers beklagelser over studentenes holdning og de mange forordninger som er rettet mot universitetslivet vidner om det. Om manifestasjonene er blitt flere og flere gjennom tre år er det allikevel året 1943 som har sett de mest drakoniske forholdsregler. Studentene gikk til streik 20. mars 1943 som protest mot den tvungne arbeidstjeneste, hvorpå alle gutter født i 1922, 23 og 24 ble mobilisert ved en forordning av 31. mars.

Biblioteket i Louvain ble i 1940 rammet av tyske brannbomber og fullstendig ødelagt. Av 900.000 bøker ble 15.000 reddet. Av 8000 manuskripter bare 15. Samlingen av inkunabler, bøker fra boktrykkerkunstens første tid, ialt 811 ble helt tilintetgjort. Likeledes en samling på 3000 vitenskapelige tidsskrifter og 22.606 fotografier som gjenga alle de koptiske manuskripter som er kjent inntil idag, og en samling på mer enn 200 gravyrer som

omfattende enestående stykker av Dürer og Holbein.

Forøvrig er bibliotekene i Ostende, Tournai og Nivelles ødelagt.

Ernærings-situasjonen er prekær i Belgia. Underernæringen er særlig merkbar når det gjelder eggehvitestoffer og fett. Det er ingen overdrivelse å si at bare 10 % av den belgiske befolkning (de velstillete klasser, bønder) får nok ernæring, om ikke i normal, så ihvertfall i tilstrekkelig målestokk.

De 90 % er underernært med 50 - 70 %. Rasjoneringssmerkene gir ikke rett til mere næring enn det som tilsvarer 1200 kalorier om dagen. (Det normale for en voksen - ikke kroppsarbeider - er 2500 kal. daglig.) Ettersom mange rasjoneringsmerker ikke kan innløses i varer, må man sette til ca. 900 kalorier den mengde fødemidler befolkningen kan skaffe seg ad normale veier. Ved hjelp av svartebørsen kan de nok skaffes en forøkning slik at den gjennomsnittlige energetiske verdi kommer opp i 1050 kal. daglig.

Sunnhetstilstanden er meget dårlig, og det skyldes direkte underernæringen. Vitaminmangel preger den belgiske befolkning som helhet, og de svekkete organismer er langt mindre motstandsdyktige overfor infeksjoner. Bl.a. er pretuberkulosen og tuberkulosen øket med 500 % i forhold til 1938. Samtidig gjør det seg gjeldende en sterk mangel på selv de nødvendigste legemidler.

LEGIONSJEFEN ANSER SEG HEVET OVER RASJONERINGSBESTEMTELSENE.

"Oberst" Quist, tidligere sjef for den norske legion, er anmeldt av prispolitiet for å ha nektet å etterkomme pålegg om levering av korn fra sin gård ved Lillestrøm. På grunn av sine bedrifter ved fronten mener han seg berettiget til å beholde gårdens produkter for seg selv.

BORGERVAKTEN PÅ NY.

I det siste har mange fått ordre om å møte opp til "innregistrering til borgervakt". Det er en del som møter opp også, enten det nå er for å søke om å få bli fritatt eller de i rene forfjamselsen virkelig går og stiller seg i kø i timevis for å la seg "innregistrere". Og til hva? Riisnes har nettopp holdt en tale i Bergen om øket utskrivning til arbeidsinnsats. Vi vet hvilke uhyggelige forhold de lever under som er deportert til Nordland på nasjonal arbeidsinnsats. Ikke bare må de arbeide på tyske militæranlegg, men de hygieniske forholdene i de overfylte skitne og kalde brakkene og den dårlige maten trosser enhver beskrivelse. Innregistreringen er ikke satt i gang for at tyskerne og ns.folk skal more seg med å plage noen tusen jøssinger. De har en hensikt med innregistreringen. Det dreier seg uten tvil om innregistrering til tvangsarbeidsinnsats, og vi skal ikke ved å møte opp hjelpe til å nå den hensikt. Vi skal ikke bryte heimefronten. Det kan komme oss dyrt å stå.

DENNE AVIS ER DET NORSKE FOLKS EIENDOM. DU HAR DERFOR INGEN RETT TIL Å TILINTETGJØRE DEN. SEND AVISEN VIDERE NÅR DU HAR LEST DEN, MEN VÆR FORSIKTIG MED HVEM DU LEVERER DEN TIL.